

Β. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 19ο ΑΙΩΝΑ

9. Τα εθνικά δάνεια

• Από τα χρόνια της Επανάστασης μέχρι το 1861:

- Τα δάνεια ήταν **αναγκαία** για το ελληνικό κράτος γιατί ξεκινούσε από το μηδέν.
- Είναι γνωστές οι **περιπέτειες των δανείων του Αγώνα** στη χρηματαγορά του Λονδίνου.
- **Σύναψη νέων δανείων**, που συνόδευε την άφιξη των Βαυαρών το 1832.
- Οι **Οθωνικές κυβερνήσεις αρνήθηκαν την αποπληρωμή** των επαναστατικών δανείων, γεγονός που **απομόνωσε τη χώρα** από τις ευρωπαϊκές χρηματαγορές ως το 1861.

• Από τη δεκαετία του 1860 και μετά:

Η αλλαγή των ρυθμών ανάπτυξης από τη **δεκαετία του 1860 και μετά** οδήγησε αναγκαστικά σε **νέο δανεισμό**.

• Αιτίες δανεισμού:

1. Οι **περιορισμένοι πόροι** της χώρας.
2. Τα **έκτακτα έξοδα** που επέβαλαν οι εθνικές κρίσεις έκαναν αδύνατη την εξοικονόμηση κεφαλαίων για δημόσιες επενδύσεις.

• Κατά τη δεκαετία του 1880:

Κατά τη δεκαετία του 1880 ο εξωτερικός δανεισμός διογκώθηκε και η Ελλάδα **όφειλε** ποσά πολλαπλάσια του ετήσιου προϋπολογισμού της.

• Τα δάνεια αυτά χρησιμοποιούν για:

1. Την **κάλυψη των τρεχόντων ελλειμμάτων** των εθνικών προϋπολογισμών.
2. Τις **δαπάνες των στρατιωτικών κινητοποιήσεων** (1877-1880 και 1885-1886) και των **εξοπλισμών** (26.000.000 δραχμές για ναυπήγηση 3 θωρηκτών το 1889).
3. Την **αποπληρωμή παλαιότερων δανείων**.
4. Τις **παραγωγικές επενδύσεις και δημόσια έργα**.